

WHAT IS HISTORY?

The English word “History” have originated from the Greek word “historia”, meaning “inquiry, knowledge acquired by investigation”. The term “History” is however taken from the German word “Geschichle”, which means a significant narration of the past events. Generally, history refers the study of the past and it covers every aspects of civilization. The scholars who write about history are known as Historians. The development of history writing started with the ancient Greek historians like Herodotus and Thucydides. Herodotus, who is popularly known as “the father of History” was the first historian to collect and systematically process information in the form of an account.

Different historians have provided different definitions of history, some of the popular ones are as follows:

Edward Hallett Carr: “History is an unending dialogue between the present and the past and the chief function of historian is to master and understand the past as a key to the understanding of present.”

Prof. Carl G. Gustavson: “History is a mountain top of human knowledge from whence the doings of our own generation may be scanned and fitted into proper dimensions. History enables a person to see himself as part of that living process of human growth which has emerged out of the past and will inexorably project itself out beyond our own life time. We are the product of the past but not the complete product.”

Will Durant: “History is a narrative of what civilized men have thought or done in past time.”

Prof. A.L. Rowse: “History is essentially the record of the life of men in societies in their geographical and their physical environments. Their social and cultural environment arises from the interaction of the one with the other, the society and its geographical condition.

Prof. G.R. Elton: “History is concerned with all those human sayings, thoughts, deeds and sufferings which occurred in the past and have left present deposit; and it deals with them from the point of view of happening change and particular.”

John Jacob Anderson: "History is a narration of the events which have happened among mankind, including an account of the rise and fall of nations, as well as of other great changes which have affected the political and social condition of the human race."

Thomas Charlyle: "World History is a biography of great men".

Lord Acton: "History is the unfolding story of human freedom." Henry Johnson: "History, in its broadest sense, is everything that ever happened."

Nature and Scope of History

The scope or range of history has always been evolving and expanding. There was a time when history was merely a collection and transmission of fables, folktales, legends, and mythologies. It was rooted in imagination, memory, and tradition. This could be termed as "Folk History"! The Greek historians were the first to define and limit the scope of history. Herodotus wrote about the wars between the Greeks and the Persians, known as the Greco-Persian Wars. Thucydides focused on the epic struggle between the city-states of Greece, particularly the Peloponnesian War. Thus, the scope of history was initially confined to the description of wars between nations or conflicts among city-states.

The Roman historians inherited the Greek tradition and expanded the scope of history by narrating the Roman conquest of the world. History began to be seen as a form of thought with universal value. With this broader conception of history, a more precise understanding of the field itself emerged.

During the medieval period, Christian historians strictly confined themselves to the theological interpretation of historical events. Human actions were considered manifestations of Divine Will. Although Christian historiography represented a universal character, it was essentially theocentric. The Renaissance writers revived the classical humanistic approach and reoriented historical writing. They placed humans at the center of historical narratives and expanded the scope of history through a secular lens. This approach was ethnocentric.

In the seventeenth century, as Natural Science gained prominence, history followed the path set by the Renaissance and freed itself from medieval thought. Historians, inspired by the scientific

spirit, began reconstructing the past based on reliable and verifiable data. Thinkers like Bacon, Locke, Hume, Berkeley, Descartes, and Vico pioneered this new approach, giving history a scientific dimension.

The eighteenth century was the Age of Enlightenment. Enlightenment historians rebelled against institutional religion and its theological interpretations of history. They sought to further secularize historical writing. Following in the footsteps of Voltaire, a critic of Christianity, they refined the methods of historical research and writing. Montesquieu and Gibbon were prominent figures in this movement. Montesquieu studied the differences between nations, while Gibbon analyzed the causes of the decline and fall of the Roman Empire.

Nineteenth-century historiography retained the secular-rational approach and further widened the scope of history. Kant argued that humans, as rational beings, must exist within a historical process. He viewed history as progress toward rationality. Hegel elevated history by incorporating philosophical interpretations of historical events. His philosophy of history traced humanity's progress from primitive times to the present, giving rise to the concept of universal history. Marx built upon Hegelian dialectics and introduced an economic interpretation of history. His concept of Dialectical Materialism gained immense popularity and left a lasting impact on historical writing.

The twentieth century can be described as an Age of Synthesis. Streams of Enlightenment, Secularism, Rationalism, Romanticism, Positivism, and Dialectical Materialism merged into the ocean of Idealism. Historians like Spengler, Sorokin, and Toynbee studied historical changes and identified predictable patterns. Toynbee, in particular, stands out as a representative of synthetic-idealistic historiography. Backed by an incredible wealth of historical data, he examined the story of humanity in its entirety. His approach to universal human history remains unparalleled, never surpassed since its inception. In Toynbee, the scope of history reached its zenith.

The twentieth century also witnessed the emergence of three schools of thought: New History, Total History, and Structured History. These approaches were reactions to traditional "myth-making" history. They challenged the paradigms of mainstream historians who followed Rankean methods. The "new" historians integrated advancements in social sciences into their

research. By combining various branches of knowledge, they created an inclusive, broad-based, and heterogeneous historiography.

In summary, in a narrow sense, the scope of history is limited to political, military, diplomatic, religious, economic, biographical, or at best, national history. In a broader sense, it encompasses humanity as a whole, documenting human achievements and failures in all aspects and providing a philosophical explanation of human progress.

The Significance of History

History is often seen as a study of the past, something distant and unrelated to our present lives. However, its importance lies in its ability to connect us to our roots, help us understand the present, and guide us toward a better future. While most people are naturally more focused on living in the present, it is impossible to fully comprehend the present without understanding the past. Many of the challenges we face today have their origins in historical events, and without knowing how these problems began and evolved, we cannot hope to solve them effectively. Moreover, history allows us to explore the journey of human civilization, helping us recognize our potential and learn from the triumphs and failures of those who came before us. As historian R.G. Collingwood beautifully put it, history is a tool for human self-knowledge. It teaches us not just about our individual identities but also about our shared humanity. By studying history, we learn what it means to be human, what we are capable of achieving, and how our actions shape the world.

Here are some key reasons why history is significant:

1. History Helps Develop Our Sense of Identity

To understand who we are, we must first develop a sense of identity. History provides us with the context of our existence by showing us where we fit into the larger story of our nation and the global community. It tells us how our nation, political systems, society, and culture evolved into their current forms. By learning about our ancestors and their struggles, we gain a deeper understanding of our roots and the legacies we have inherited. As Pearl Buck wisely said, “If you want to understand today, you have to search yesterday.” History, therefore, is not just about the past; it is a mirror that reflects our present identity.

2. History Enhances Our Understanding of the World

To navigate life effectively, we need to understand how the world works. History provides a clear picture of how governments, societies, human minds, and technologies functioned in the past, helping us make sense of the present. It also equips us to prepare for the future by offering lessons from past mistakes and achievements. Edmund Burke once remarked, "In history, a great volume is unrolled for our instruction, drawing the materials of future wisdom from the past errors and infirmities of mankind." By studying history, we gain the wisdom to build a better future.

3. History Fosters Understanding of Other People

History is a valuable resource for understanding people who are different from us. It broadens our perspective by introducing us to diverse cultures, traditions, and communities. This understanding is crucial in today's interconnected world, where multicultural coexistence is essential. Abraham Lincoln once said, "Human nature will not change. In any future great national trial, compared with the men of this, we shall have as weak and as strong, as silly and as wise, as bad and as good. Let us therefore study the incidents in this as philosophy to learn wisdom from and none of them as wrongs to be avenged." History teaches us empathy and helps us appreciate the richness of human diversity.

4. History Helps Us Understand the Nature of Change

Change is a constant in life, but it can be difficult to comprehend. Each of us experiences life differently, shaped by societal norms, cultural backgrounds, economic status, and personal experiences. History provides a framework for understanding when, why, and how changes occur. By studying historical events, we can identify patterns and gain insights into the forces that drive transformation. This knowledge helps us adapt to change and navigate the complexities of modern life.

5. History Makes Us Better Citizens

A well-informed citizen is the backbone of any nation. History plays a crucial role in shaping informed and responsible citizens by providing a deeper understanding of our nation's journey. It helps us appreciate the sacrifices made by previous generations and instills a sense of responsibility toward our society. Without a working knowledge of history, it is impossible to fully grasp the challenges and opportunities facing our nation. History, therefore, empowers us to contribute meaningfully to our country's progress.

6. History Helps Us Make Better Decisions

One of the most valuable lessons history offers is the opportunity to learn from past mistakes. By understanding why certain decisions led to success or failure, we can make more informed choices in our personal and professional lives. History also helps us understand human behavior, shedding light on why people act the way they do. As philosopher George Santayana famously said, "Those who cannot remember the past are condemned to repeat it." History, in this sense, is a guide that helps us avoid repeating the errors of the past.

7. History Teaches Us Appreciation

History helps us appreciate both the present and the past. When we learn about the struggles, movements, and revolutions that fought against injustice, we develop a deep respect for those who paved the way for the freedoms and opportunities we enjoy today. It also reminds us of the sacrifices made to achieve the present, encouraging us to value what we have and not take it for granted. History, therefore, fosters gratitude and a sense of responsibility toward preserving the progress we have made.

Conclusion

In essence, history is far more than a record of past events; it is a guide to understanding ourselves, our world, and our place in it. It shapes our identity, broadens our perspective, and equips us with the wisdom to navigate the complexities of life. By studying history, we not only honor the past but also gain the tools to build a better future. It is through history that we learn to appreciate the present, understand the forces of change, and become informed, responsible, and empathetic citizens of the world.

ইতিহাস কি?

ইংৰাজী শব্দ "History" গ্ৰীক শব্দ "historia"ৰ পৰা উদ্ভূত হৈছে, যাৰ অৰ্থ হৈছে "সন্ধান, অনুসন্ধানৰ দ্বাৰা অৰ্জিত জ্ঞান"। অৱশ্যে "History" শব্দটো জাৰ্মান শব্দ "Geschichte"ৰ পৰা গ্ৰহণ কৰা হৈছে, যাৰ অৰ্থ হৈছে অতীতৰ ঘটনাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বৰ্ণনা। সাধাৰণতে, ইতিহাসে অতীতৰ অধ্যয়নক সূচায় আৰু ই সভ্যতাৰ প্ৰতিটো দিশকে সামৰি লয়। ইতিহাসৰ বিষয়ে লিখা পণ্ডিতসকলক ইতিহাসবিদ বুলি জনা যায়। ইতিহাস লিখাৰ বিকাশ প্ৰাচীন গ্ৰীক ইতিহাসবিদ হেৰ'ডটাছ আৰু থুকিডিডিছৰ দৰে ইতিহাসবিদসকলৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হৈছিল। হেৰ'ডটাছ, যাক জনপ্ৰিয়ভাৱে "ইতিহাসৰ জনক" বুলি কোৱা হয়, তেওঁ আছিল প্ৰথম ইতিহাসবিদ যিয়ে তথ্য সংগ্ৰহ কৰি প্ৰণালীবদ্ধভাৱে বিৱৰণীৰ ৰূপত প্ৰস্তুত কৰিছিল।

বিভিন্ন ইতিহাসবিদে ইতিহাসৰ বিভিন্ন সংজ্ঞা আগবঢ়াইছে, তাৰে কেইটামান জনপ্ৰিয় সংজ্ঞা হ'ল:

1. E. H. Carr: "History is an unending dialogue between the present and the past and the chief function of historian is to master and understand the past as a key to the understanding of present."
2. Prof. Carl G. Gustavson: "History is a mountain top of human knowledge from whence the doings of our own generation may be scanned and fitted into proper dimensions."
3. Will Durant: "History is a narrative of what civilized men have thought or done in past time."
4. Prof. A.L. Rowse: "History is essentially the record of the life of men in societies in their geographical and their physical environments. Their social and cultural environment arises from the interaction of the one with the other, the society and its geographical condition."
5. Prof. G.R. Elton: "History is concerned with all those human sayings, thoughts, deeds and sufferings which occurred in the past and have left present deposit; and it deals with them from the point of view of happening change and particular."

6. John Jacob Anderson: "History is a narration of the events which have happened among mankind, including an account of the rise and fall of nations, as well as of other great changes which have affected the political and social condition of the human race."
7. Thomas Charlyle: "World History is a biography of great men".
8. Lord Acton: "History is the unfolding story of human freedom." Henry Johnson: "History, in its broadest sense, is everything that ever happened."

ইতিহাসৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ

ইতিহাসৰ পৰিসৰ বা ব্যাপ্তি সদায় সলনি হৈ আহিছে আৰু ইয়াৰ ক্ষেত্ৰ ক্ৰমে বহলাই আহিছে। এটা সময়ত ইতিহাস আছিল কিংবদন্তি, লোককথা, পৌৰাণিক কাহিনী আৰু কল্পকাহিনীৰ সংগ্ৰহ আৰু পৰিবেশন। সেই সময়ত ইতিহাস কল্পনা, স্মৃতি আৰু পৰম্পৰাৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল। ইয়াক 'লোক-ইতিহাস' বুলি কোৱাও হ'ব পাৰে। গ্ৰীক ইতিহাসবিদসকলেই প্ৰথমে ইতিহাসৰ পৰিসৰক সীমাবদ্ধ কৰিছিল। হেৰ'ডটাই গ্ৰীক আৰু পাৰ্চিয়ানসকলৰ মাজৰ যুদ্ধ, গ্ৰীক-পাৰ্চিয়ান যুদ্ধৰ বিষয়ে লিখিছিল। আনহাতে, থুকিডিডেই গ্ৰীচৰ নগৰ-ৰাজ্যবোৰৰ মাজৰ মহান সংঘৰ্ষ, পেলপোনেছিয়ান যুদ্ধৰ বিষয়ে লিখিছিল। এইদৰে ইতিহাসৰ পৰিসৰ প্ৰধানত দুখন দেশৰ মাজৰ যুদ্ধ বা নগৰ-ৰাজ্যবোৰৰ মাজৰ সংঘৰ্ষৰ বৰ্ণনালৈ সীমাবদ্ধ আছিল।

ৰোমান ইতিহাসবিদসকলে গ্ৰীক পৰম্পৰাক উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে লাভ কৰি ৰোমানসকলৰ বিশ্ববিজয়ৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰি ইতিহাসৰ পৰিসৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি এক নতুন ধৰণৰ ইতিহাস লিখিছিল। ইতিহাসক বিশ্বজনীন মূল্যৰ চিন্তাৰ এক ৰূপ হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল। ইতিহাসৰ ক্ষেত্ৰখনৰ এই বৃহত্তৰ ধাৰণাৰ সৈতে ইতিহাসৰ এক অধিক সঠিক ধাৰণা আহিছিল।

মধ্যযুগীয় খ্ৰীষ্টান ইতিহাসবিদসকলে ইতিহাসৰ ঘটনাবোৰৰ ধাৰ্মিক ব্যাখ্যাত নিজকে কঠোৰভাৱে সীমাবদ্ধ ৰাখিছিল। মানৱ কৰ্মক ঐশ্বৰিক ইচ্ছাৰ প্ৰকাশ বুলি বিবেচনা কৰা হৈছিল। যদিও খ্ৰীষ্টান ইতিহাস লিখনীয়ে বিশ্বজনীন চৰিত্ৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল, ই মূলতঃ ধৰ্মকেন্দ্ৰিক আছিল। ৰেনেছাঁ লেখকসকলে শাস্ত্ৰীয় মানৱতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গী পুনৰুদ্ধাৰ কৰিছিল আৰু ইতিহাস লিখনীক নতুন ৰূপ দিছিল। তেওঁলোকে মানুহক ইতিহাস লিখনীৰ কেন্দ্ৰত স্থান দিছিল আৰু ইয়াৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষ দৃষ্টিভঙ্গীৰ জৰিয়তে ইতিহাসৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিছিল। ই আছিল জাতিকেন্দ্ৰিক।

সপ্তদশ শতিকাত, যেতিয়া প্ৰাকৃতিক বিজ্ঞানে শ্ৰেষ্ঠত্ব লাভ কৰিছিল, ইতিহাসে ৰেনেছাঁৰ দিশ অনুসৰণ কৰি মধ্যযুগীয় চিন্তাৰ জালৰ পৰা মুক্ত হৈ নিজৰ সঠিক কাৰ্য্য পাইছিল। বিজ্ঞানৰ অপৰিহাৰ্য প্ৰেৰণাৰ দ্বাৰা অনুপ্ৰাণিত হৈ ইতিহাসবিদসকলে নিৰ্ভৰযোগ্য আৰু পৰীক্ষণযোগ্য তথ্যৰ ভিত্তিত অতীতৰ পুনৰ নিৰ্মাণত নিয়োজিত হৈছিল। বেকন, লক, হিউম, বাৰ্কলি, ডেকাৰ্ট আৰু ভিকো আছিল ইতিহাসৰ এই নতুন দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰৱৰ্তক, যিয়ে ইতিহাসৰ পৰিসৰক এক বৈজ্ঞানিক মাত্ৰা প্ৰদান কৰিছিল।

অষ্টাদশ শতিকাতো আছিল জ্ঞানৰ যুগ। জ্ঞানৰ যুগৰ ইতিহাসবিদসকলে ধৰ্মীয় প্ৰতিষ্ঠানৰ প্ৰভাৱ আৰু ইতিহাসৰ ধাৰ্মিক ব্যাখ্যাৰ বিৰুদ্ধে এক দৃঢ় বিদ্ৰোহ আৰম্ভ কৰিছিল। তেওঁলোকে ইতিহাস লিখনীক অধিক ধৰ্মনিৰপেক্ষ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। খ্ৰীষ্টান ধৰ্মৰ বিৰোধী ভল্টেয়াৰৰ পদাংক অনুসৰণ কৰি তেওঁলোকে ইতিহাসৰ গৱেষণা আৰু লিখন পদ্ধতি উন্নত কৰিছিল। মণ্টেস্কিউ আৰু গিবন আছিল ইতিহাসৰ ধৰ্মনিৰপেক্ষীকৰণৰ এই শক্তিশালী আন্দোলনৰ উল্লেখযোগ্য প্ৰতিনিধি। প্ৰথমজনে ৰাষ্ট্ৰবোৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু দ্বিতীয়জনে ৰোমান সাম্ৰাজ্যৰ পতনৰ কাৰণবোৰ বিশ্লেষণ কৰিছিল।

ঊনবিংশ শতিকাৰ ইতিহাস লিখনীয়ে ধৰ্মনিৰপেক্ষ-যুক্তিসংগত দৃষ্টিভংগী বজাই ৰাখি ইতিহাসৰ পৰিসৰ আৰু বহলাইছিল। কাণ্টে যুক্তিসংগতভাৱে প্ৰতিপাদন কৰিছিল যে মানুহ, এক যুক্তিসংগত প্ৰাণী হিচাপে, এটা ঐতিহাসিক প্ৰক্ৰিয়াত বাস কৰিবলৈ বাধ্য। তেওঁ ইতিহাসক যুক্তিসংগততাৰ দিশত আগবাঢ়ি যোৱা এক প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে বিবেচনা কৰিছিল। হেগেলে ইতিহাসৰ পৰিসৰত দাৰ্শনিক ব্যাখ্যা অন্তৰ্ভুক্ত কৰি ইতিহাসক এক উচ্চ স্তৰলৈ উন্নীত কৰিছিল। তেওঁৰ ইতিহাসৰ দৰ্শনে ইতিহাসৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিছিল; ইয়ে মানৱজাতিৰ প্ৰগতিক আদিম সময়ৰ পৰা বৰ্তমানলৈ অনুসৰণ কৰিছিল। বিশ্ব ইতিহাসৰ জন্ম হৈছিল। মাৰ্ক্সে হেগেলীয় দ্বান্দ্বিকতাক উন্নত কৰি ইতিহাসৰ এক অৰ্থনৈতিক ব্যাখ্যাৰ প্ৰয়াস কৰিছিল। দ্বান্দ্বিক বস্তুবাদৰ মাৰ্ক্সীয় ধাৰণাই তৎক্ষণাত বিপুল জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰিছিল। ইতিহাস লিখনীৰ নীতি আৰু প্ৰথাৰ ওপৰত ইয়ে এক অমোচনীয় প্ৰভাৱ পেলাইছিল।

বিংশ শতিকাক এক সংশ্লেষণৰ যুগ বুলি বৰ্ণনা কৰিব পাৰি। জ্ঞানৰ যুগ, ধৰ্মনিৰপেক্ষতা, যুক্তিবাদ, ৰোমান্টিকতা, পজিটিভিজম আৰু দ্বান্দ্বিক বস্তুবাদৰ সোঁতবোৰ আদৰ্শবাদৰ সাগৰত মিলিত

হৈছিল। স্পেংগলাৰ, ছৰোকিন আৰু টয়নবিৰ দৰে ইতিহাসবিদসকলে ঐতিহাসিক পৰিবৰ্তনবোৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ বিচাৰিছিল আৰু ইয়াৰ ভিতৰত পূৰ্বানুমানযোগ্য নমুনা বিচাৰিছিল। টয়নবি হৈছে সংশ্লেষণমূলক-আদৰ্শবাদী ইতিহাস লিখনীৰ এক অদ্বিতীয় প্ৰতিনিধি। এক অবিশ্বাস্য পৰিমাণৰ ঐতিহাসিক তথ্যৰ সমৰ্থনত তেওঁ মানৱজাতিৰ ইতিহাসক সামগ্ৰিকভাৱে অধ্যয়ন কৰিছিল। ই হৈছে এক বিশ্বজনীন মানৱ ইতিহাসৰ এক উৎকৃষ্ট উদাৰ দৃষ্টিভংগী, যি ইয়াৰ আগতে কেতিয়াও প্ৰয়াস কৰা হোৱা নাছিল আৰু তাৰ পিছতো উন্নত কৰা হোৱা নাই। টয়নবিৰ মাজত ইতিহাসৰ পৰিসৰই তাৰ চৰম স্পৰ্শ কৰিছিল।

বিংশ শতিকাই নতুন ইতিহাস, সামগ্ৰিক ইতিহাস আৰু সংৰচনামূলক ইতিহাসৰ ওপৰত তিনিটা চিন্তাধাৰাৰ উত্থান দেখিছিল। এই তিনিওটা দৃষ্টিভংগী পৰস্পৰাগত 'মিথ-নিৰ্মাণ' ইতিহাসৰ প্ৰতিক্ৰিয়া আছিল। তেওঁলোকে ৰেংকীয় পদ্ধতিৰ মূলধাৰাৰ ঐতিহাসিকসকলৰ দ্বাৰা কৰা ইতিহাসৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। 'নতুন' ইতিহাসবিদসকলে সামাজিক বিজ্ঞানৰ উন্নতিসমূহ তেওঁলোকৰ অনুসন্ধানৰ উপযোগী কৰি তোলাৰ চেষ্টা কৰিছিল। জ্ঞানৰ বিভিন্ন শাখা একত্ৰিত কৰি তেওঁলোকে এক অন্তৰ্ভুক্তিমূলক, বহল-ভিত্তিক, বৈচিত্ৰ্যময় ইতিহাস লিখনী গঢ়ি তুলিছিল।

সাৰাংশত, সংকীৰ্ণ অৰ্থত, ইতিহাসৰ পৰিসৰ ৰাজনৈতিক, সামৰিক, কূটনৈতিক, ধৰ্মীয়, অৰ্থনৈতিক, জীৱনীমূলক বা সৰ্বোৎকৃষ্ট ৰাষ্ট্ৰীয় ইতিহাসলৈ সীমাবদ্ধ। এক বৃহত্তৰ অৰ্থত, ই সমগ্ৰ মানৱজাতি, মানৱ সাফল্য আৰু ব্যৰ্থতাৰ সকলো দিশৰ সৈতে জড়িত আৰু মানৱ প্ৰগতিৰ এক দাৰ্শনিক ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰে।

ইতিহাসৰ তাৎপৰ্য্য

সাধাৰণতে মানুহ বৰ্তমানত জীয়াই থকাত বেছি আগ্ৰহী হয়, মৃত অতীতত নহয়। অৱশ্যে, অতীতৰ সঠিক জ্ঞান অবিহনে বৰ্তমানক সঠিকভাৱে বুজিব পৰা নাযায়। বাস্তৱত, বৰ্তমানৰ বেছিভাগ সমস্যাৰ শিপা অতীতত নিহিত হৈ থাকে। আমি এই সমস্যাবোৰৰ উৎপত্তি আৰু বিকাশ কেনেদৰে হৈছিল সেইবোৰ নুবুজাকৈ আমি ইয়াৰ সঠিক সমাধানলৈ উপনীত হ'ব নোৱাৰোঁ। ইয়াৰ উপৰিও, আমি আমাৰ নিজৰ সামৰ্থ্যবোৰক সঠিকভাৱে নাজানো যেতিয়ালৈকে

আমি অতীতত মানৱ সভ্যতাৰ যাত্ৰাৰ বিষয়ে নপঢ়ো। ইতিহাসবিদ ৰ.জি. কলিংউডৰ মতে, "ইতিহাস হৈছে মানুহৰ আত্ম-জ্ঞানৰ বাবে। মানুহে নিজকে জানাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি সাধাৰণতে ভবা হয়: য'ত নিজকে জানাটোৰ অৰ্থ হৈছে কেৱল তেওঁৰ ব্যক্তিগত বৈশিষ্ট্যবোৰ নাজানি, যিবোৰে তেওঁক অন্যান্য লোকৰ পৰা পৃথক কৰে, বৰঞ্চ তেওঁৰ মানৱ প্ৰকৃতিক জানিবলগীয়া। নিজকে জানাটোৰ অৰ্থ হৈছে, প্ৰথমে, মানুহ হোৱাটো কি; দ্বিতীয়তে, জানিবলগীয়া যে আপুনি কেনেধৰণৰ মানুহ; আৰু তৃতীয়তে, জানিবলগীয়া যে আপুনি কোন আৰু আপুনিৰ বাহিৰে আন কোনো নহয়। নিজকে জানাটোৰ অৰ্থ হৈছে আপুনি কি কৰিব পাৰে সেইটো জানিবলগীয়া; আৰু যিহেতু কোনোৱেই নাজানে যে তেওঁ কি কৰিব পাৰে যেতিয়ালৈকে তেওঁ চেষ্টা নকৰে, গতিকে মানুহে কি কৰিব পাৰে তাৰ একমাত্ৰ সূত্ৰ হৈছে মানুহে কি কৰিছে। ইতিহাসৰ মূল্য হৈছে যে ই আমাক শিকায় যে মানুহে কি কৰিছে আৰু গতিকে মানুহ কি।"

গতিকে, ইতিহাস শিকাৰ তাৎপৰ্য্য হ'ল ভূমিলিখিত ধৰণৰ:

১. ইতিহাসে আমাৰ নিজৰ পৰিচয়ৰ অনুভূতি বিকাশত সহায় কৰে: আপুনি কোন তাক জানিবলৈ হ'লে, প্ৰথমে আপুনি এটা পৰিচয়ৰ অনুভূতি গঠন কৰিব লাগিব। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে আপুনি আপোনাৰ দেশৰ কাহিনীত ক'ত ঠাই পাইছে বা এক বৃহত্তৰ অৰ্থত গোলকীয় সমাজত আপোনাৰ স্থান কি তাক জানিবলগীয়া। ইতিহাসে আমাক কয় যে আমাৰ দেশ, ৰাজনৈতিক প্ৰতিষ্ঠান, সমাজ আৰু সংস্কৃতি কেনেকৈ বৰ্তমানৰ অৱস্থালৈ আহিছে। ই আমাক কয় যে আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকল ক'ৰ পৰা আহিছে আৰু আমি প্ৰকৃততে কোন। আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ হ'ল যে ই আমাক আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰ পৰা আমি কি উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে পাইছোঁ তাক চিনাক্ত কৰাৰ সামৰ্থ্য দিয়ে। পাৰ্ল বাকে কৈছিল, "আজি বুজিবলৈ হ'লে, আপুনি কালিৰ সন্ধান কৰিব লাগিব।"

২. **ইতিহাসে বিশ্বৰ বিষয়ে এক উন্নত জ্ঞান বিকাশত সহায় কৰে:** আমি আমাৰ জীৱনৰ এটা Framework গঠন কৰিব নোৱাৰো যেতিয়ালৈকে আমি নাজানো যে এই বিশ্বত বস্তুবোৰ প্ৰকৃততে কেনেকৈ কাম কৰে। ইতিহাসে আমাক এটা স্পষ্ট চিত্ৰ প্ৰদান কৰে যে চৰকাৰ, সমাজ, মানৱ মন আৰু প্ৰযুক্তিয়ে অতীতত কেনেকৈ কাম কৰিছিল, যাতে আমি ইয়াক এতিয়া কেনেকৈ কাম কৰে তাক ভালদৰে বুজিব পাৰো। ই ভৱিষ্যতৰ বাবে কেনেদৰে প্ৰস্তুতি ল'ব লাগে তাক নিৰ্ধাৰণ কৰাতে সহায় কৰে, কাৰণ ই আমাক অতীতৰ ভুল আৰু সাফল্যৰ পৰা শিকাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে।

এডমাণ্ড বার্কে কৈছিল, "ইতিহাসত, আমাৰ শিক্ষাৰ বাবে এক মহান গ্ৰন্থ উন্মোচিত হয়, যিয়ে মানৱজাতিৰ অতীতৰ ভুল আৰু দৌৰ্বল্যৰ পৰা ভৱিষ্যতৰ জ্ঞানৰ সামগ্ৰী সংগ্ৰহ কৰে।"

৩. ইতিহাসে অন্যান্য লোকৰ বিষয়ে বুজিবলৈ সহায় কৰে: ইতিহাস হৈছে আমাক অপৰিচিত লোকৰ বিষয়ে বুজিবলৈ এক মূল্যবান সম্পদ। ই অন্যান্য সংস্কৃতি আৰু সম্প্ৰদায়ৰ বিষয়ে আমাৰ বুজাবুজি বিকশিত কৰে, যিয়ে বহু-সাংস্কৃতিক সম্প্ৰদায় গঠনত সহায় কৰে। আব্ৰাহাম লিংকনে কৈছিল, "মানৱ প্ৰকৃতি সলনি নহ'ব। যিকোনো ভৱিষ্যতৰ মহান ৰাষ্ট্ৰীয় পৰীক্ষাত, এই যুগৰ মানুহৰ সৈতে তুলনা কৰিলে, আমি একে দুৰ্বল আৰু শক্তিশালী, একে নিৰ্বোধ আৰু জ্ঞানী, একে বেয়া আৰু ভাল হ'ম। গতিকে আমি এই ঘটনাবোৰ দৰ্শন হিচাপে অধ্যয়ন কৰোঁ যাতে ইয়াৰ পৰা জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰি আৰু ইয়াক প্ৰতিশোধ ল'বলগীয়া ভুল বুলি গণ্য নকৰোঁ।"

৪. ইতিহাসে পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰকৃতি বুজিবলৈ সহায় কৰে: পৰিৱৰ্তন হৈছে এক অতি কঠিন ধাৰণা। আমাৰ প্ৰত্যেকৰে জীৱনত এক পৃথক অভিজ্ঞতা আছে। এই অভিজ্ঞতাবোৰ আমাৰ সামাজিক নিয়ম, সাংস্কৃতিক পৰিচয়, আৰ্থনৈতিক অৱস্থা, ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতা আৰু অন্যান্য বহুতো বিষয়ৰ দ্বাৰা গঠিত হয়। ইতিহাসে কেতিয়া, কি, কেনেকৈ আৰু কিয় পৰিৱৰ্তন হয় তাক ভালদৰে বুজিবলৈ সহায় কৰে।

৫. ইতিহাসে আমাক দেশৰ এক ভাল নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলে: এজন ভাল নাগৰিক হৈছে যি সদায় দেশৰ বিষয়ে সঠিক তথ্যৰে সজাগ থাকে। ইতিহাসৰ কাম কৰা জ্ঞান অবিহনে, কোনোৱেই নিজকে এক সজাগ নাগৰিক বুলি গণ্য কৰিব নোৱাৰে। দেশৰ বিষয়ে আমাৰ বুজাবুজি বিকশিত কৰি, ইতিহাসে আমাক দেশৰ এক দায়বদ্ধ আৰু অধিক কাৰ্যকৰী নাগৰিক হিচাপে গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে।

৬. ইতিহাসে আমাক এক ভাল সিদ্ধান্ত গ্ৰহণকাৰী হিচাপে গঢ়ি তোলে: ইতিহাসে আমাক অতীতৰ ভুলৰ পৰা শিকাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ উপৰিও ই মানৱ মন বুজিবলৈ সহায় কৰে, অৰ্থাৎ মানুহে কিয় সেইদৰে আচৰণ কৰে তাৰ কাৰণবোৰ বুজায়। দাৰ্শনিক জৰ্জ ছান্টায়ানাই কৈছিল, "যিসকলে অতীতক স্মৰণ কৰিব নোৱাৰে, তেওঁলোকে ইয়াক পুনৰাবৃত্তি কৰিবলৈ বাধ্য হয়।"

৭. **ইতিহাসে আমাক কৃতজ্ঞ হ'বলৈ শিকায়:** ইতিহাসে আমাক বৰ্তমানৰ লগতে অতীতৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞ হ'বলৈ শিকায়। যেতিয়া আমি অতীতৰ অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে হোৱা আন্দোলন আৰু বিদ্ৰোহৰ বিষয়ে শিকো, আমি স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে সেইবোৰৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ দিয়া লোকসকলৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতাৰ অনুভূতি বিকশিত কৰো। একেদৰে, ইয়াই আমাক বৰ্তমানৰ মূল্য বুজায় যিটো আমি উপভোগ কৰিছোঁ। ইয়াৰ জৰিয়তে আমি বৰ্তমানক হেলাধীয়া নলৈ কৃতজ্ঞ হ'বলৈ শিকো।

Ripun Doley